

71)

IV. Jeesuksen uusi siveysoppi.

— Seitsemännessä toista ^{säikeessä} värsyössä olette kirjoittaneet sanan "lakia" isolla alkukirjaimella ja asettaneet sulkuumerkkien väliin siihen liittyvät sanat "tai profetioita". Eikö tämä ole mielivaltaista?

— Kuinka haluatte. Olen sillä välin tahtonut selventää sanojen tarkoitusta. Mitä muuten isoisiin alkukirjaimiin tuke, tiedänette, että ^{pienillä} kreikkalaisissa ^{teksteissä} ~~teksteissä~~ evankeliumiteksteissä niitä saunon vähän käytetään: ainoarvoan lauseen alussa, nimissä vain ja korostetuissa sanoissa keskellä lausetta; ^{ääntel} käännokeissa meidän siis on pakko poiketa ^{pienillä} kreikkalaisista teksteistä ja noudattaa ^{ääntel} latinalaista, joka käyttää isoa kirjaimia samalla tavalla kuin ^{nykyiset} ~~europala~~ kielet. Totta on, että ^{ääntel} jalkuteksteissä "lakia" (ton nomon ja legem) on kirjoitettu pienellä kirjaimella, mutta ~~tämä~~ ~~se~~ ~~puhtaaksi~~ kirjoittaja syy, sillä jos missään olisi tässä sanassa saanut olla iso alkukirjain.

— Ouko se niin tarkka?

— Ou. Sitä riippuu koko seuraavan tekstin oikea ymmärtäminen. Mitä Jeesus ^{niitä} tarkoittaa tässä kohden sanalla "lakia"?

— Eikö se selviä itsestään? "Lakia tai profetioita", nuo sanat osoittavat, että hän puhuu Mooseksen laista.

toiselle puolelle

tehtäviä keskiajalta

; käsikirjoituskriittias on kahdenlaisia: uudemmat
ovat kirjoitetut läpeensä pienillä kirjaimilla,
vanhemmat ja vanhimmat sitä vastoin lä-
peensä isoilla kirjaimilla; isojen ja pien-
mien kirjainten käyttö on tieten josta
tapauksessa mielivaltaista eikä perus-
tu alkuperäiseen pyhitettyyn kirjoi-
tustapaan;

— Mutta jos Jeesus puhuisi Mooseksen laista, kuinka hän silloin säittäisi, että laivat ja meri katoavat, ennenkuin pienintäkään piirto laista! Tiesihän Jeesus, että n.s. Mooseksen laki järjести juutalaisten, jokapäiväisen elämän pieniä yksityis kohtia myöten, ja nousihan hän itse usein vastustamaan lakia, esim. pesujen ja juhdis lusten suhteen, sabbatin pyhittämisestä y. m. Ja tot. takai hän tiesi, että toisilla kansoilla oli toiset lakikiinjansa, jotka ^{sisälsivät} toisenlaisia käskyjä ja sääntöjä! Tällä tavalla teemme Jeesuksesta oppimattoman ja tietämättömän uskonkirkkoilijan.

— Tuota en ole tosiaanakaan tullut ajatelleeksi. Sitä on paha ristiriita. ~~Mutta~~ jos Jeesus sanalla "laki" tarkoitti vain n.s. dekalogia eli "jumalan kymmenen käskyä"?

— Mutta niiden joukossa juuri on karky sabbatin pyhittämisestä! Ja mikä Jeesus silloin olisi lisännyt sanat "tai profettoja"?

— Nyt jos nousi tie pyöstyyn. Olempa utelias kuulemaan teidän selityksenne.

— Kreikkalainen sana nomos merkitsee kyflä ihmisten tekemiä lakisäädös, mutta Jeesus, joka puhui aramean kielellä, on varmasti käyttänyt sanaa, joka vastaa hebrealaista toraa. Toraksi juutalaiset kyflä ~~sanovat~~ ^{nimittivät} koko lakikokoelmaansa, alussa pentateukkia eli Mooseksen viittä kirjaa, myöhemmin sekä Mooseksen kirjoja että profettoja yhdessä, — mutta tora la käsitettiin, ei ihmisten keksimänä, vaan Jumalan säätämää lakia. Tora oli pyhä nimitys, tarkoittaen sitä ennen kaikkea siveellistä — lakia, joka oli aikojen alusta saakka olemassa itse luonnossa eli etämässä ja josta ihmiset ensin orakkeleihin avulla, sitten profettojen kautta saivat tietoa. Jeesus on päivänselvästi puhu-

mut taida jumalallisesta laista ja sentähden liseninyt sanat "eli profectat", osoittaen sillä, että profectat, m. n. siis Mooses, ovat olleet tämän jumalallisen lain ilmoittajia ja tulkitsijoita. Laki, joka itsessään on Jumalassa, on profectain välityksellä tullut tunnetuksi ihmisille ja profectat ovat luten ihmiskäsitteestä katsoen lain luoneet. Näin voidaan siis sanoa: "laki eli profectat", s. o. "jumalallinen elämänlaki, toisin sanoen profectat, joita sen ovat meille ilmoittaneet." Ainoastaan tältä kannalta ymmärrettävissä on Jeerusalemien sanat. Jumalallisesta elämänlain ei tosiaankaan pieninkään "piirte" häviä, niinkään kuin tavat ja menot ovat olemassa, koska se laki juuri niistä elähtyttiin ja ylläpidetään. Ja yhtä sarmen on, että kaikki elämän muodot, ^{s. o.} kaikki profectain ilmoittamat jumalallisen elämänlain eri muodot, eri uskonnoissa esim., käydään läpi, ennekuin jumalallinen laki on tyhjentynyt tai ilmau että siitä ~~pieninkään~~ piirre häviää. ~~Olenko osannut esittää~~ ^{Alfa sentähden Jeerusalemien} luten jumalallista lakia tyhjäksi tekemään, vaan painastoin sitä laajentamaan, s. o. antamaan siitä uuden oman ilmoituksen. Olenko osannut esittää kantam...

-Koko asia saa tällä tavalla kauniollisen valaistuksensa. Olen saanen taipuvainen uskomaan, että olette keksinyt oikean selityksen.

- Ei sinä tarvitse "keksintöä". On vain luetun ajattelusella.

- Seuraavassa säkeessä olette taas muuttanut sanan "näistä" sanaksi "seuraavista". Eikö se ole hämmästyttävä "vapaa" suomennos?

- Eihän lainkaan, sillä kaikissa kielissä sana "tämä" tarkoittaa ~~edessä~~ edessä olevaa, ei takana ole-

va eli mennyttä. Suomeannan "seuraavista" seloitten
 vuoksi. Mahdotonta Jeesuksen oli tarkoittaa kaikkien
 profettojen ilmoittamia käskyjä ja ohjeita, koska hän
 ei niistä puhunutkaan kuin toisessa kädessä. Hän
 puhui jumalallisesta laista, jota profetit eri
 aikoina, eri kansoissa eri tavalla ilmoittivat. Ja
 koska hän itse nyt oli ainakin profetta - sanoi
 hän hän seuraajiaan profettain veroisiksi, -
 oli luonnollista, että hänkin ilmoitti omalla
 tavalla jumalallisen elämäntien. Tästä omiaan
 ilmoitukseensa hän nyt käänti puheensa, ikään-
 kuu sanoen: "minä nyt annan teille muutamia
 käskyjä, jotka kuuluvat nulle, jotka elävät tai-
 vasten valtakunnassa, ja jos ~~niitä~~ kaikkiä nou-
 datatte, on hyvä; mutta jos ~~niitä~~ yh-
 denkin noudattamista että joida tärkeinä, vä-
 hee kohta teidän kansalaisi keskenne taivasten
 valtakunnassa." Jeesus ei uhkaa mitään ran-
 gautuksella tai kirouksella niitä, jotka eivät
 hänen käskyjään noudata; hän vain toteaa, että
 se on heille itselleen vahingoksi henki: ihmisinä.
 Eikä hän puhu ainoastaan noudattamisesta. Hän
 puhuu nimenomaan myös "opettamisesta". Tämä
 osoittaa puolestaan, kuinka tärkeitä hän tiesi uu-
 sien käskyjensä olevan. Ne tulisivat arvaamaan
 hänen seuraajilleen uuden elämäntien ja kokonai-
 sen uuden maailmankatsomuksen. Ne eivät ^{olleet} ^{yy-}
~~niitä~~ käskyjä ^{yhdestään vaan pikemminkin} ~~niitä~~ siveellisiä näkö-
 aloja, ja sentähden niiden älyllinen, järkevä
 teroittaminen ja opettaminen oli ylen tärkeä ja
 välttämätön. Niiden välityksellä saattoi uusi aika

alkaa ei ainoastaan yksilöiden, vaan kansojen ja
 ihmiskunnan historiassa. Sentähden Jeesus vielä
 lisää ~~loppuhuomautuksena~~ loppuhuomautuksena, että taivasten valta-
 kuutaan pyrkijöiden oikeudentunto, heidän kunnioi-
 tuksensa jumalallista lakia kohtaan — dikais-
synee, — oli todella oleva paljon, paljon suurempi
 kirjanoppineiden ja farisealaisten oikeudentuntoa, sil-
 lä nämä tyytyivät noudattamaan kirjoitettuihin la-
 kipykäntien moninaisiin säädöksiin, kuin sitä vastoin
 taivasten valtakunnan kärkyt olivat upotettuihin
 opetuslasten sydämiin.

— Mitkä sitten ^{uudet} ovat nuo Jeesuksen (käs-
 kyt, jotka teidän mielestänne ovat niin mullis-
 tavia?

— Sen seuraavassa näemme. Jeesus aset-
 taan joka kerta oman kärkynsä laustaksi vanhan kärkyä,
 valaisten siten väikeellä tavalla site suurta eroa:
 väisyyttä, mikä on olemassa entisen ja hänen opet-
 tamansa elämänymmärryksen välillä.